

2024-08-27
D-nr 2102/2024

Utsänt till:
Medlemmarna i AG 50

För kännedom:
Ange mottagare

Protokoll

Fört vid sammanträdet med AG 50 den 27 augusti 2024 kl 10.00 - ca 11.30 via Teams.

Närvarande:

Namn	Företag
Oscar Andersson, vice ordf.	RISE
Marie Allvar Kärrbrant, sekr.	Svetskommissionen
Jan Backlund	Hydro
David Adbro	Arnold
Martin Olsson	Volvo Cars
Sebastian Kivimaier	Nedschroef

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordningen

Ordförande förklarade mötet öppnat. Dagordningen godkändes.

Presentationsrunda genomfördes.

2. Konkurrensrättslig efterlevnad. (www.svets.se/samsyn)

Mötesdeltagarna informerades om och godkände att rätta sig efter riktlinjerna för konkurrensrättslig efterlevnad. Vid mötet kommer ingen känslig affärsinformation (såsom pris, produktionsdata etc.) att diskuteras och ingen information utbytas i strid med befintlig konkurrenslagstiftning. (www.svets.se/samsyn)

3. Föregående mötes protokoll (2024-01-30)

Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

4. Omvärldsbevakning, nyheter, konferenser, utbildning

FSW-konferens i Japan i maj, angränsande teknik.

Ingen känner till någon specifik konferens för mekfog. Ingår i konferenser om svetsning, formning.

Automotive circle. Blandat svets, lim och mekfog. Joining in car body engineering. Ibland mer fokus mekfog, ibland mindre. Per Lindahl, VCC, sitter i ”boarden”.

Sebastian: Föreslaget PFAS-förbud genomsyrar arbetet nu, inom fästelement, ytbehandling och lim. Problem inom ytbehandling, vanligen PTFE, PVDF. Även tätningar, o-ringar. Redan ett problem. European Chemicals Agency (ECHA) behandlar det här, beslut väntas runt

årsskiftet. Marknaden har redan bestämt sig oavsett beslut. Ingen vet vad som gäller, inga riktlinjer. Olika syn hos tillverkare, kemitillverkare, ytbehandlare. Finns en lösning? Hönan och ägget. PFAS-fria alternativ finns men inte tillgängliga hos ytbehandlare än, inget behov än. Inte lagkrav än. Jämfört med arbete med sexvärt krom för några år sedan är detta ett mycket större problem. Går det att formulera en forskningsfråga relevant för gruppen? Fundera. Liknande problem vid limning.

David: För friktionskontroll finns lösningar utan PTFE. Vissa kunder vill inte ha, vissa bryr sig inte. Tätningar jobbigare. Tätning ingår i scopet också, inte bara kraftöverföring utan även till exempel tätning och krav på elektrisk konduktivitet.

Sebastian, tätning viktigare vid elektrifiering. EPDM innehåller inte PFAS, FKM gör.

Oscar noterar uppmaningar från forskningsfinansiärer att fokusera på demontering, cirkularitet, återbruk. Märker inte samma intresse ”skarpt”. Hållbarhetsavdelningar vill men inte konstruktörer. Utan lagkrav väljer man ofta det billiga eller enkla.

Sebastian: vissa kunder har gått från svets eller nit till gängat för att kunna demontera.

David: varierar mellan olika fordonstillverkare. Om det gäller nya applikationer, om inte befintlig lösning finns kan önskemål om demonterbarhet finnas.

Martin: vill kunna demontera på VCC. Alltid lim i mekaniska förband mellan stål-Al, isolerande skikt.

Oscar noterade att kraven på demonterbarhet kommer utöver alla andra krav, ofta utan vilja att kompromissa.

David, mest hybridfogar lim-mekfog.

Fordonsindustrin är dominerande bransch för mekanisk fogning.

Hydro kommer från byggindustrin.

5. Information om forskning och standardisering inom området

Oscar berättade om forskning inom området.

VCC har projekt med RISE om stansnitning och flowdrill av Al. Megacasting golv.

Drivkraften är ofta nya material, hur ska man foga? Höghållfasta stål, t.ex. fullhårdade borstål, svårt. Även kända material men nya stackar.

Två aktuella utlysningar inom Impact Innovation. Inom Metals&Minerals finns förslag på Mechanical joining of advanced steels från RISE m.fl. Ansökan ska in 3 sept.

Inom Net Zero Industry som är riktat mot tillverkning cirkularitet mm. finns förslag från RISE, VCC och Atlas Copco, nytt fästelement, Al med låg duktilitet. Demontering mm. Ansökan ska in 10 sept.

6. Arbetsuppgifter AG 50 (se föregående protokoll)

Marie skriver separat lista på utmaningar/uppdrag till forskningsprojekt för att slippa leta i gamla protokoll.

Definition av mekanisk fogning? David skickar tre förslag, skickas till gruppen via Marie. Se bilaga 1.

Marie utför mindre ändringar på hemsidan, tar bort ”för tunnplåt” och ändrar så att inte bara plåt omfattas på svets.se/ag50 och under teknisk info på svets.se.

7. Informationsprojekt

Uppdaterade listan, se bilaga 2.

8. Medlemsfrågor, vilka bör bjudas in till gruppen?

Marie-Louise BTM, Marie bjuder in. Alla uppmanas bjuda in relevanta personer.

9. Övriga frågor

-

10. Nästa möte

Nästa möte planeras till tisdag 14 jan 2025 kl. 10.30-15.30 hos RISE

Vid protokollet

Marie Allvar Kärbrant, sekr.

Svetskommissionen

Bilagor:

Bilaga 1. Förslag på definition av mekanisk fogning

Bilaga 2. Informationsprojektplan